

TAMPERE

30.8.2021

KALEVANRINNE, Takojankatu 2-10. Alueen muutos asuntoalueeksi, Asemakaava nro 8656

Diaarinumero: TRE: 7809/10.02.01/

KAUPUNGIN VASTINE MUISTUTUKSEEN JA LAUSUNTOIHIN

**Asemakaavaehdotuksen
nähtävilläoloaikana 11.6.–
13.7.2020 saadut muistutus,
lausunnot ja jatkoajan palaute
(yhteensä 4 kpl) sekä
ehdotusvaiheen
viranomaisneuvottelu 21.5.2021**

Kuva kohteesta

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>MU.1 Muistutus, nimetön: "Kaavoitus Kalevanrinteen talot ihan hirveitä. Voisiko kaupunki ohjata arkkitehtuuria myös kokeilevampaan ja vihreämpään ekotalosuuntaan, jossa mielikuvitustakin käytetään. Nyt täysin bulkkia ja 70 lukutyyliä niin kuin olisi kiire rakentaa asuntoja ilman että esteettisyys tai ekologiset arvot huomioidaan. Vihreä ajattelu on tullut myös arkkitehtuuriin ja voisiko nyt ajatella bed zedin tai muun sellaisen vihreän arkkitehtuurin kautta. olisi hieno siirtymä rinteeseen. Nyt ei nuo talot istu ollenkaan ympäristöön. On avin (vain) asuntoja lisää muu lisäarvo puuttuu."</p>	<p>Välitetään muistutus hankeosapuolille. Paikka ja maanomistus sekä vuokraolot käyttöhistoria ovat sellaisia, että ne väistämättä ajavat tehokkaaseen rakentamistapaan. Maaperä joudutaan puhdistamaan syvältä kalliisti ja käyttörakennukset purkamaan, joten vaihtoehdoksi jää lähiympäristön ja rakennusten ulkoilmeen ohjaaminen. Tätä ohjaamassa ovat eri määräykset ja ohjeet.</p>	<p>Kaupunki satsaa vihreään ja ekologiseen tuotantoon muilla alueilla mm. kilpailutusten kautta.</p>
<p>LA.1 Lausunto, Maakuntamuseo, 15.07.2020, DIAR: 404/2020:</p> <p>"Lausuntopyyntöne 12.6.2020 TAMPERE, KALEVANRINNE, TAKOJANKATU 2 - 10, ALUEEN MUUTOS ASUNTOALUEEKSI, ASEMAKAAVAEHDOTUS NRO 8656</p> <p>Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta hankkeesta. Maakuntamuseo on antanut aiemmin lausunnot hankkeen Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja valmisteluaineistosta (DIAR: 468/2018) sekä luonnosvaihtoehdoista (DIAR: 353/2019). Lausunnoissaan maakuntamuseo toi esiin kaavan vaikutusalueen erityiset kulttuurihistorialliset arvot, joita ovat</p>	<p>Merkitään tiedoksi. Täydennetään selostusta muinaismuistoalueen osalta.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Kalevankankaan kiinteä muinaisjäännös, Kalevankankaan valtakunnallisesti arvokkaaksi maisemaksi inventoitu harju ja Kalevankankaan hautausmaan sekä Kalevan kirkon ja kaupunginosan valtakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt. Myös kaava-alueen rakennuskannasta Takojankatu 2-4:llä on todettu alueen yleiskaavaa varten laaditussa inventoinnissa olevan kulttuurihistoriallista arvoa. Edellisessä lausunnossaan maakuntamuseo totesi, että kyseistä kiinteistöä koskevaa inventointia tulee vielä täydentää. Täydennys on nyt tehty ja koko kaava-alueen rakennetun ympäristön inventointitieto on yhdistetty samaan raporttiin (Kalevanrinne - Takojankatu 2-10 - Alueen dokumentointi), jonka mukaan Takojankatu 2, 4 ja 8 omaavat liikehistoriallista arvoa ja sijoittuvat maisemallisesti keskeiselle paikalle. Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että kyseisillä rakennuksilla on arvoa Kalevanrinteen alueen ja tamperelaisen liike-elämän historian ilmentäjinä, mutta arvot eivät ole niin merkittäviä, että ne estäisivät rakennusten purkamisen. Kaavan vaikutuksia on tarkasteltu erityisesti suhteessa Kalevankankaan harjun siluettiin kaukomaisemassa. Kaavan mukaista rakentamista mallinnettaessa on todettu, että uudisrakentaminen ei tule vaikuttamaan harjun maisemalliseen arvoon, mikä on perustavanlaatuisen edellytys kaavahankkeen onnistumiseen. Pirkanmaan maakuntamuseo</p>		

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>katsoo, että kaavamuutoksen vaikutukset Kalevan arvokkaihin kulttuuriympäristöihin eivät ole niin merkittäviä, että kaavaratkaisu ei olisi kulttuurihistoriallisten arvojen osalta hyväksyttävissä.</p> <p>Kaavaluonnoksesta annetun lausunnon jälkeen on Kalevankankaan (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000020982) kiinteän muinaisjäännöksen aluerajausta tarkennettu Pirkanmaan maakuntamuseon toimesta maastotarkastuksessa. Uusi muinaisjäännösalue on merkitty oikein kaavaehdotukseen. Kohteen nimi, muinaisjäännösrekisteritunnus- ja tyyppi sekä kohteen lyhyt kuvaus tulee ilmetä selkeästi kaavaselostuksesta. Luonnosvaiheessa VE1:ssä muinaisjäännösalueelle suunniteltu niskaoja sijoittuu kaavaehdotuksessa muinaisjäännösalueen ulkopuolelle, mitä on pidettävä hyvänä ratkaisuna. Luonnosta kommentoivassa lausunnossaan Pirkanmaan maakuntamuseo ehdotti, että VE1:ssä kiinni muinaisjäännökseen suunniteltua korkeaa rakentamista siirrettäisi kauemmas muinaisjäännösalueen pohjoisrajasta. Tarkistetun muinaisjäännösalueen johdosta kaavaehdotuksessa esitetty rakentaminen sijoittuukin nyt hieman etäämmälle muinaisjäännöksestä kaava-alueen itäosassa. Korkeaa rakentamista suunnitellaan kaavaehdotuksessa kuitenkin yhä hyvin lähelle</p>		<p>Kohteen nimi, muinaisjäännösrekisteritunnus- ja tyyppi sekä kohteen kuvaus lisätty asemakaavaselostukseen.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>kiinteän muinaisjäännöksen pohjoisrajaa. Pirkanmaan maakuntamuseo pitää ratkaisua arkeologisen kulttuuriperinnön kannalta valitettavana, muttei niin merkittävänä, etteikö kaavaehdotus olisi hyväksyttävissä. Kaavan hyväksymispäätös tulee lähettää tiedoksi Pirkanmaan maakuntamuseoon.</p> <p>Yksikön päällikkö Tuija-Liisa Soininen Tutkija Kirsi Maria Luoto</p> <p>Tiedoksi: Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut; Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastuu- alue/Yhdyskunnat ja luonto; Pirkanmaan liitto”</p>		
<p>LA.2 Lausunto, Pirkanmaan liitto 10.08.2020: ”Viite: Viranomaislausuntopyyntö (saapunut Pirkanmaan liittoon 12.6.2020) Asia: Tampere: XIX Kalevanrinne, Takojankatu 2 - 10, alueen muutos asuntoalueeksi, asemakaavaehdotus nro 8656 (TRE:7809/10.02.01/2017) Pirkanmaan liitolle on toimitettu tiedoksi em. asemakaavaehdotuksen kaava-aineisto. Lausunto on pyydetty toimittamaan 13.7.2020 mennessä, mutta Pirkanmaan liitto on saanut lisäaikaa mahdollisen lausunnon antamiselle 14.8.2020 asti. Aineistoon tutustumisen jälkeen totean, että Pirkanmaan liitto ei anna lausuntoa asemakaavaehdotuksesta. Pirkanmaan liiton puolesta</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>	<p>Ei aiheuta toimenpiteitä.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Tampereella 10.8.2020</p> <p>Hanna Djupsjöbacka Maakunta-arkkitehti”</p>		
<p>LA.3 Lausunto, Pirkanmaan ELY-keskus, 31.8.2020, PIRELY/6908/2018:</p> <p>”Viite Lausuntopyyntö 12.6.2020 TRE:7809/10.02.01/2017. Asemakaava, Kalevanrinne, Takojankatu 2-10, Tampere, kaava 8656</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskukselta on pyydetty lausuntoa otsikossa esitetystä asemakaavaehdotuksesta. ELY-keskus on antanut asemakaavaluonnoksesta lausunnon 25.6.2019. ELY-keskus on tutustunut esitettyyn kaavaehdotukseen ja lausuntoon toteaa seuraavaa.</p> <p><i>Maaperä</i> ELY-keskus on antanut kaavahankkeesta lausunnon luonnosvaiheessa 25.6.2019. Lausunnossa tuotiin esille, että ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vanhan kaatopaikan päälle ei voi sijoittaa rakentamista. Kaavaehdotuksessa kuitenkin on osoitettu merkittävästi asuinrakentamista nimenomaan vanhan kaatopaikan päälle.</p>	<p><i>Maaperä</i> Maaperän puhdistamishakemus on tehty uudelleen ja jätetty ELY-keskukselle vuoden 2020 lopulla. Uusi hakemus, jonka kaupungin viranomaistahot ovat yhteisesti hyväksyneet, on hyväksytty ELY-keskuksessa alkukeväästä 2021. Puhdistamisen lupa on tullut voimaan maaliskuussa 2021.</p>	<p><i>Maaperä</i> Maaperän puhdistamisen asiakirjat on päivitetty kaava-aineistoon liitteeksi ennen sen hyväksymiskäsittelyä. Aikaisempi ehdotuksen liite on poistettu hyväksymisaineistosta.</p> <p>Asemakaavaselostus on päivitetty maaperän puhdistamisen osalta. Asemakaavamääräyksiä ei muuteta.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Osoitteessa Takojankatu 4- 8, sijaitsevien kiinteistöjen 837-119-833-8, 837-119-833-3, 837-119-833-9 alueella on taustaselvitysten perusteella toiminut maa-aineksen ottoalue, jota on täytetty 1950 -luvulla maa-aineksella ja jätteillä.</p> <p>Jätetäyttöalueen laajuutta ja laatua on selvitetty ympäristötekniisten tutkimusten avulla vuosina 2009, 2016, 2018 ja 2019. Tutkimusten perusteella jätetäyttöalueen paksuus ja syvyys vaihtelevat voimakkaasti. Jätteen sekaista ja haitta-ainepitoista maa-ainesta on todettu syvimmillään noin tasolla +88,9 m nykyisestä maanpinnasta (+101...113 m mpy). Maanpinta laskee itää ja pohjoista kohti.</p> <p>Täyttöalueen maaperä koostuu pääasiassa jätteen sekaisesta maa-aineksesta, jonka joukossa on runsaasti orgaanista ainesta. Tutkimusten perusteella jätetäytön on todettu sisältävän haitta-aineita, kuten raskasmetalleja, PAH-yhdisteitä, öljyhiilivetyjä sekä haihtuvia hiilivety-yhdisteitä. Täytön sisäisestä orsivesiputkesta otetussa näytteessä todettiin ympäristölaatunormin ylittäviä pitoisuuksia raskasmetalleja, bentseeniä, naftaleenia, bentso(a)pyreeniä, PAH-yhdisteitä, vinyylkloridia ja öljyhiilivetyjä. Lisäksi täytössä on todettu kaatopaikkakaasuja (hiilidioksidia ja metaania 12-18 til. %). Alueen pohjavedessä on todettu ympäristölaatunormin ylityksiä koboltin, nikkelin, öljyhiilivetyjen summapitoisuuden, tri- ja</p>		

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>tetrakloorieteenien summapitoisuuden ja kloridin osalta.</p> <p>Näiden tutkimustulosten perusteella ELY-keskus katsoo, että maaperässä olevasta jätetäytöstä saattaa kulkeutua haitallisia yhdisteitä tulevien rakennusten sisäilmaan, jonka lisäksi maaperässä havaitut kaatopaikkakaasut saattavat muodostaa riskin alueen käytölle.</p> <p>Orgaanisen aineen hajoamisesta syntyvä metaani muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen, kun sen määrä tilavuudesta on 5–15 %.</p> <p>Maaperästä purkautuva metaani saattaa aiheuttaa syttyessään räjähdysvaaran, mikäli sitä kertyy alueella sijaitseviin rakenteisiin kuten laatan alle, viemäriverkostoon tai muuhun suljettuun tilaan. Metaani voi myös tunkeutua rakennuksiin esimerkiksi putkistojen kautta.</p> <p>ELY-keskus katsoo, että laaditut selvitykset eivät ole riittäviä, eikä kaavaa voida näillä tiedoin viedä eteenpäin. Haitta-ainepitoisen ja kaasuja sisältävän täytön aiheuttamia riskejä alueelle suunnitteilla oleville toiminnoille tulee tarkastella uudelleen ja riskit hallita, ennen kuin alueelle voidaan suunnitella asuinrakentamista. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan orgaaniset jätteet tulisi ensisijaisesti poistaa rakennuksen alta.</p> <p><i>Ympäristöhaittoja koskeva lainsäädäntö</i> Ympäristön pilaantumisen sekä ympäristöön aiheutuvista päästöistä säädelään ympäristönsuojelulaissa (527/2014) ja jätteistä</p>	<p><i>Ympäristöhaittoja koskeva lainsäädäntö</i> Merkittään tiedoksi.</p>	<p><i>Ympäristöhaittoja koskeva lainsäädäntö</i> Merkitty tiedoksi.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>sekä roskaantumisesta jätelaissa (646/2011). Jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisemisestä säädetään lisäksi terveydensuojelulaissa (763/1994). Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan ympäristönsuojelulaissa tarkoitetaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) päästöillä ihmisen toiminnasta aiheutuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä, johtamista tai jättämistä yhdestä tai useammasta kohdasta suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään; 2) ympäristön pilaantumisella sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa muun muassa terveyshaittaa tai muu siihen rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus; -- 4) terveyshaitalla ihmisessä todettavaa sairautta, muuta terveydenhäiriötä tai sellaisen tekijän tai olosuhteen esiintymistä, joka voi vähentää väestön tai yksilön elinympäristön terveellisyyttä. <p>Jätelain 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).</p>		

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p><i>Melu ja valo</i> ELY-keskus on lausunnossaan luonnoksesta ottanut esille alueen sijainnin melualueella ja ohjearvot, joihin tulee päästä suunnittelussa. Yleismääräyksissä melua ja meluntorjuntaa koskevia kaavamääräyksiä on esitetty, sekä osoitettu meluntorjuntaa määritteleviä kaavamerkintöjä kaavakartalla mutta ne eivät ole riittäviä ottaen huomioon alueen sijainnin melualueella ja julkisivuihin sekä piha-alueille kohdistuvan valtioneuvoston ohjearvot ylittävät melutasot meluselvityksenkin mukaisesti, myös muilta sivuilta kuin vain Takojakadun ja Sarvijaakonkadun puoleiselta julkisivulta. Kalevanharjun puiston lähin suunniteltu rakennus ei saavuta melun ohjearvoja yö- eikä päiväaikaan miltään puolelta julkisivuja meluselvityksen mukaisesti. Asuinrakennuksia ei pitäisi rakentaa alueille, jossa millään puolella rakennusta ei julkisivuilla päästä VN:n 993/1992 mukaisesti melun ohjearvoihin. Kaavoituksen yhteydessä tulisi selvityksin ja kaavamääräyksin varmistaa, että ohjearvot saavutetaan eikä jättää meluntorjuntaa rakennuslupavaiheeseen. Kaavaa varten on tehty varjostustarkastelu; tarkastelun ajankohdaksi on valittu keskikesä. Tarkastelu olisi kuitenkin hyvä tehdä eri vuodenaikoina. Ei ole riittävää, että asia todetaan vain kesäpäiväntasauksen tienoille valitun päivän valaistuksen perusteella lähinnä piha-alueiden osalta (ortokuvanäkymä mallinnuksesta).</p>	<p><i>Melu ja valo</i> Meluselvitystä päivitetään läntisimmän asuinrakennuksen selvityksen osalta, jolloin tutkitaan Takojankadun eteläpuolisen melukaiteen vaikutukset.</p> <p>Asemakaavaehdotuksen mukaisilla ratkaisuilla päästään Tampereen kaupungin melulinjausten mukaisiin tavoitteisiin. Asemakaavaa varten laaditun meluselvityksen perusteella piha-alueiden leikki- ja oleskelualueet sekä asuinhuoneistojen parvekkeet voidaan toteuttaa siten, että melutasot kyseisissä kohteissa eivät ylitä valtioneuvoston päätöksen (Vnp 993/1992) mukaisia ohjearvoja. Asuinhuoneistojen sisämelutasot eivät ylitä ohjearvoja, kun talojen rakenteet täyttävät uuden asuinrakennuksen ääneneristykselle asetetun vähimmäisvaatimuksen, 30 dB (YMA 796/2017 5 §).</p> <p>Valtioneuvoston päätöksen ulkoalueiden ohjearvoja tulisi soveltaa ulkoalueisiin, joilla oleskellaan.</p> <p>Asemakaavan melumääräykset ovat riittävät.</p> <p>Pistemäisellä rakentamisella turvataan valon saanti myös alimpiin asuntoihin eri vuorokauden- ja vuodenaikoina. Varjostus on normaalilla tasolla keskusta-asumisen osalta, joten se täyttää terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuinalueen</p>	<p><i>Melu ja valo</i> Melukaiteen lisääminen Takojankadun eteläpuolelle ei vaikuta asuinrakennuksen kohdalla riittävästi, johtuen maaston laskevasta muodosta. Melukaiteen rakentaminen ei ole mahdollista kaatamatta Kalevanharjun arvopuistosta maisemallista puustoa, joten on päädytty siihen, ettei Kalevanharjun puistoa varten tarvita melusuojausta. Melusuojaus parvekkeilla voidaan asemakaavan määräysten mukaisesti toteuttaa parvekelasituksin.</p> <p>Asemakaavan melukaidemerkintä poistetaan myös Karjalanpuiston puolelta, jossa sillä ei ole riittävästi selvitysten mukaan merkitystä Kiinanmuurin asunnoille. Kalevantien varteen on suunnitteilla meluseinä, joka korvaa tämän melukaiteen vaikutusta.</p> <p>Meluselvitykset on päivitetty hyväksyttävän asemakaavan liitteeksi.</p> <p>Varjostustarkastelua on lisätty hyväksyttävän asemakaavan selostukseen ja liitteeksi koskien koko vuoden aikaa.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Aineistosta ei myöskään voi päätellä, miten rakennukset varjostavat viereisiä rakennuksia ja jäävätkö esimerkiksi alimpien kerrosten asunnot ilman suoraa auringonvaloa. Valoisuustarkastelu ei siten ole riittävä osoittamaan, että sekä asunnot että piha-alueet täyttävät terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuinalueen kriteerit.</p> <p><i>Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema</i> Suunnittelualue rajoittuu kahteen valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY): Kalevan kirkko ja kaupunginosa sekä Kalevankankaan hautausmaa. Kalevankangas kuuluu osana Pirkanmaan harjumaisemiin, joka on mukana ehdotuksessa uusiksi valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi. Lisäksi alue rajautuu ja sisältyy osin Kalevankankaan muinaisjäännösalueeseen. Suunnittelualue on mainittujen arvoalueiden välitöntä vaikutusalueetta, ja kaavahankkeella siten saattaa olla merkittäviä vaikutuksia valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin arvoihin. Esitetyllä mittavalla rakentamisella voi olla merkittäviä haitallisia vaikutuksia em. maisema-alueeseen sekä haitallisia vaikutuksia viereisen RKY-alueen arvoihin. Maiseman osalta kaava-asiakirjoista ei voida päätellä tarkasti, miten rakentamisen mittakaava, erityisesti rakennusten suunniteltu korkeus, vaikuttavat niin lähi- kuin suurmaisemassakin.</p>	<p>kriteerit. (kuten esim. Ranta-Tampellan alimmat asunnot)</p> <p><i>Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema</i> Viherverkko ja maisemaselvityksen (Ramboll) yhteenveto vaikutuksista mukaan: ”Kaavan mukainen maankäyttö ei heikennä suurmaiseman arvoja tai vaikuta haitallisesti harjulle suuntautuviin kaukonäkymiin” sekä ”Kaavan mukainen maankäyttöratkaisu ei heikennä rakennetun kulttuuriympäristön arvoja verrattuna nykytilanteeseen”.</p> <p>Kaavahankkeella ei ole todettu merkittäviä vaikutuksia valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin arvoihin. Esitetyllä mittavalla rakentamisella ei ole todettu olevan merkittäviä haitallisia vaikutuksia em. maisema-alueeseen sekä haitallisia vaikutuksia viereisen RKY-alueen arvoihin. Viitesuunnitelmissa on esitetty poikkileikkaukset tavoitelluilla rakennusten korkeuksilla ja niissä on huomioitu Kalevanharjun maasto realistisen maastomallin mukaan. Puuston korkeutta on aikaisemmin selvitetty mittauksin kaava-alueen läheltä. Aineistoon lisätään yksiselitteinen</p>	<p><i>Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema</i> Vastineen perustelut (Ramboll):</p> <p>Harjun sijainti ja ominaisuudet ovat ohjanneet Tampereen kaupunkirakenteen ja kaupunkikuvan muodostumista koko kaupungin syntyhistorian ajan. Sen vuoksi harjulla on maisemarakenteellisia ja maisemakuvallisia arvoja sekä kaupunkimaisemallisia ja sitä kautta myös rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyviä arvoja.</p> <p>Kaupunkirakenne on viimeisten vuosikymmenten aikana laajentunut merkittävästi ja rakentaminen on levinnyt kaikille kantakaupungin suurmaisema-alueille, muuttaen niiden maisemakuvaa. (harju, murroslaaksot, ranta-alueet, metsäselänteet) Maisemarakenteen ja siihen osittain kytkeytyvien rakennetun kulttuuriympäristön arvojen kannalta on oleellista, että</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) suurmaisema-alueet säilyvät kaukomaisemassa tunnistettavina ja eheinä, 2) suurmaiseman arvot ja ominaisuudet pystytään liittämään osaksi lähiympäristön ominaisuuksia

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Vaikka aineistossa on esitetty rakentamisen ylimpiä korkeuksia, ei niitä kuitenkaan ole esitetty tarkasti suhteessa Kalevanharjun korkeusasemiin sekä harjun puuston korkeuteen. Aineistossa tulisi esittää poikkileikkauksia, joista voisi yksiselitteisesti arvioida rakentamisen suhdetta Kalevanharjun ja sen nykyisen puuston korkeuteen. Nyt esitetyistä mallinnuksista ei tätä voida riittävällä tarkkuudella arvioida. Käytössä olevien tietojen perusteella vaikuttaa kuitenkin siltä, että rakennukset voivat erottua maisemassa useasta eri suunnasta aiheuttaen merkittävää, jopa peruuttamatonta haittaa maisema-alueen arvoille. Rakennusten havaittavuutta eri suunnista, erilaisessa valaistuksessa ja eri vuodenaikoina ei ole kiistattomasti osoitettu selvityksissä. Kalevanharjun puusto on oletettu peittävyydeltään 100 %:ksi sekä muuttumattomaksi, mikä ei voine pitää paikkaansa. Näkyvyyttä suurmaisemassa on tarkasteltu vain muutamista kohdin pääliikenneväylien varresta. Arvokkaita maisema-alueita ei kuitenkaan tule tarkastella vain pääliikenneväyliltä.</p> <p>Esitetty rakentaminen on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan liian korkea arvoalueisiin nähden. Se, kuinka korkea rakentamista kaavassa voitaisiin hyväksyä, edellyttää tarkempaa havainneaineistoa.</p> <p>Kalevan RKY-alue muodostuu suuressa mittakaavassa tyylillisesti yhtenäisestä</p>	<p>poikkileikkaus, jossa on myös puuston latvakorkeusviiva.</p> <p>Aineistoon lisätään myös dronekuvauksella tehty mittausta kolmesta kohtaa puuston korkeudesta, jolla saadaan yksiselitteisesti selville rakentamisen vaikutus Kalevanharjuun ja maisemaan.</p> <p>Kalevanharjun puusto on kuvattu eksaktisti lentolaitteesta lasermitatulla pistepilvellä kaupunkimallissa, josta voidaan päätellä sen sijaintia ja korkeutta tarkasti. Maisemasta on olemassa myös ns. kuorimalli, joka kuvaa keilatun aineiston ja ilmakuvan 100% peittävänä. Kalevantieltä on valokuvattu lisäksi aineistoa, joka kuvaa metsän tiheyttä ja korkeutta sekä laatua.</p> <p>Tarkastelua suurmaisemasta on tehty ELY-keskuksen aloitusneuvottelussa esittämien ohjeiden mukaan mm. pääliikenneväylältä etelästä. Kaupunkimallilla on tarkasteltu lisäksi eri suunnista suurmaisemaa ja on todettu, ettei rakentamisella ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia suurmaisemassa.</p>	<p>kuten viheralueiden luonnetta, korttelirakenteen mittakaavaa ja muotoa, katunäkymiä, tilallisuutta ja rakennetun ympäristön yksityiskohtia ja että 3) rakennetun kulttuuriympäristön ominaisuudet eivät heikenny.</p> <p>Seuraavassa on perusteltu kaavahankkeen vaikutukset näihin kolmeen teemaan perustuen tarkempiin selvitysaineistoihin.</p> <p>Tausta: Kalevanharjun ympäristössä maisemarakenteen ja rakennetun ympäristön välinen suhde ja kokonaisuus on pääpiirteissään kehittynyt sellaiseksi, että harjun pohjoisrinteet rajautuvat Kalevan rakennettuihin korttelialueisiin ja harjun etelärinne vaihtuu pientalovaltaisen rinnerakentamisen välityksellä osin avoimena säilyneeseen lidesjärven murroslaaksoon.</p> <p>Viherverkko- ja maisemaselvityksessä on tunnistettu nykyiset suurmaiseman hahmottamisen kannalta tärkeimmät kohdat ja näkymälinjat, eikä niitä ole tarvetta muuttaa. Selvityksen mukaan harjumaiseman arvot tulevat esiin erityisesti etelästä avautuvissa näkymissä. Sen sijaan harjun pohjoispuoleisilla alueilla harjun rinne ja silhuetti eivät hahmotu kaukomaisemassa yhtenäisesti. Pohjoispuolella tämä on seurausta maaston topografiasta ja nykyisestä rakentamisesta, joka on jo peittänyt harjulle suuntautuvat yhtenäiset näkyvät. Nykyisin</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>rakentamisesta, joka tarkemmin tarkasteltaessa muodostuu toisistaan poikkeavista, mutta korttelikohtaisesti yhtenäisistä osista. Vastaavaa teemaa on onnistuneesti jatkettu viime vuosina myös suunnittelualueen lähikortteleissa. Nyt esitetty rakentaminen ei kuitenkaan noudata tätä jatkumoa, vaan rakentaminen on liiaksi ympäristöstään poikkeavaa niin tyyllillisesti kuin mittakaavallisesti sekä korttelin sisälläkin liian epäyhtenäistä. Rakentamisella voi olla haitallisia vaikutuksia viereisen RKY-alueen arvoihin.</p> <p>Kaavan selvitysten perusteella ei pystytä osoittamaan, että suunnittelulla ei olisi heikentävää vaikutusta RKY-alueeseen sekä maakunnallisesti/valtakunnallisesti arvokkaaksi osoitettuun maisema-alueeseen. Kaavan vaikutukset eivät saa heikentää maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaaksi todettuja arvoja ja vaikutukset tulee selkeästi käydä ilmi kaava-aineistosta.</p> <p><i>(jatkuu s. 16)</i></p>	<p>Täydennettyjen aineistojen ja jo tehtyjen selvitysten perusteella kaavan vaikutukset eivät heikennä maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaaksi todettuja arvoja, ja vaikutukset tulevat nyt selkeästi ilmi kaava-aineistosta.</p> <p><i>(jatkuu s. 16)</i></p>	<p>etelästä kohti harjua avautuvissa näkymissä harjun pohjoispuoleinen rakentaminen ei nouse harjupuuston silhuetin yläpuolelle.</p> <p>Sijoittuminen suurmaisemassa ja RKY-alueiden vaikutuspiirissä: Kalevanrinteen asemakaavassa osoitettu rakentaminen sijoittuu jo aiemmin rakennetulle alueelle ja siten se säilyttää harjun pohjoisrinteen ja rakentamisen rajapinnan sekä harjukasvillisuutta kasvavien alueiden sijainnit ennallaan. Myöskään RKY-alueiden rajapinnat eivät muutu asemakaavan myötä rakentamattomasta rakennetuksi. Kalevan kaupunginosan ja Kalevan kirkon arvoalueen ja asemakaava-alueen rajapinta ja vaikutusalue sijoittuu kaupunkimaisemassa Takojankadun eteläpäähän, joka on maisemallisesti mielenkiintoinen solmukohta. Kaupunkimaiseman kannalta arvokkaiden näkymien, tielinjojen, rakentamisen ja harju- ja puistokasvillisuuden ominaisuudet ja rajat säilyvät.</p> <p>Asemakaavassa on määritelty rakennusten maksimikattokorkeudet niin, että ne ulottuvat korkeimmillaan harjupuuston latvusten alapuolelle kohtisuoraan eri suunnista tarkasteltuna. Tämä turvaa myös jatkossa sen, että uudisrakennukset eivät nouse merkittävästi harjupuuston silhuetin yläpuolelle huolimatta tarkastelupisteen paikasta, korkoasemasta tai suunnasta.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
		<p>Lisäselvityksessä kuvattu taustatieto: Kalevanharjun puuston maisemallisesti merkittävä silhuetti muodostuu pääosin männyistä ja kuusista. Latvuserros on korkeuden suhteen täysikasvuista, eikä siinä ole odotettavissa suuria muutoksia. Kalevanrinteen asemakaava-alueen lähivaikutusalueella sijaitseva puusto on maakunnallisesti / valtakunnallisesti merkittävää maisema-alueita. Puuston hoito on maltillista ja sillä pyritään turvaamaan metsän uusiutumiskyky, maisemalliset arvot ja virkistyskäyttö huomioiden turvallisuusnäkökulmat.</p> <p>Perustelut, puuston peittävyys ja rakentamisen näkyvyys:</p> <p>Edellä mainituista syistä voidaan olettaa, että puuston havupuuvaltaisuus, latvuksen korkeus, tiheys ja peittävyys säilyvät tulevaisuudessakin ennallaan ja harjumaiseman kehittyminen noudattaa samoja kehityslinjoja kuin esimerkiksi Pynnikinharjulla. Puuston normaali, nykyisenkaltainen peitteisyys riittää estämään rakennusten merkittävän näkyvyyden suurmaisemassa.</p> <p>Mikäli metsään kohdistuu laaja-alaisia vaurioita, kuten myrsky- tai tuholaisvahingot, suurmaiseman ja kaupunkimaiseman kannalta kielteiset maisemavaikutukset ovat mahdollisia. Tällaisessa tapauksessa voidaan kuitenkin arvioida, että merkittävin haitallinen maisemavaikutus kohdistuu</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
		<p>harjupuuston tuhoutumiseen ja välittömään harjumaiseman muutokseen. Laajan puustovaurion yhteydessä kaupunkimaisemaan kohdistuvat vaikutukset olisivat suuria myös ilman asemakaavan mukaista rakentamista. Lisäksi voidaan olettaa, että arvokkaalla maisema-alueella puuston uudistumiseen mahdollisten laajojen tuhojen yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota, jotta maisema-arvoja saataisiin palautettua mahdollisimman nopeasti.</p> <p>Lähimaiseman peitteisyydessä korostuu rinteiden topografia ja kasvillisuuden kerroksellisuus. Peitteisyys muodostuu rinteessä kasvavien puiden kerroksellisista latvuksista ja varsinaisen runkupuuston lomassa kasvavista pienpuista ja pensaskerroksesta. Kalevantieltä havainnoituna rakennusmassat siintävät eri etäisyyksillä sijaitsevien runkojen, oksistojen ja latvusten takana. Asemakaavan mukaisten rakennusten mahdollinen näkyminen ei hallitse harjun maisemakuvaa, vaan rakennusmassat asettuvat puustoisien vyöhykkeiden taustalle. Rakennusten näkyvyys harjulle on lehdettömänä ja pimeään aikaan suurimmillaan. Asemakaavan mukaisen rakentamisen ei arvioida merkittävästi muuttavan harjumetsän läpi Kalevantielle tai Kalevankankaalle mahdollisesti heijastuvan kaupunkivalaistuksen luonnetta ja määrää verrattuna nykytilanteeseen. Kalevankankaan hautausmaan osalla katvevaikutus on</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p><i>Johtopäätökset</i> ELY-keskus katsoo, että laaditut selvitykset eivät ole riittäviä, eikä kaavaa voida näillä tiedoin viedä eteenpäin. Alueelle suunniteltu rakentaminen on mahdollista toteuttaa ainoastaan siinä tapauksessa, että alueen tuleville asukkaille pystytään takaamaan turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuinympäristö. Näiden kriteerien täyttymistä ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ole toistaiseksi pystytty riittävän luotettavasti osoittamaan kaavan selvitysaineistosta. Kaavan vaikutukset eivät saa heikentää maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaaksi todettuja arvoja ja vaikutukset tulee selkeästi käydä ilmi kaava-aineistosta. Näiden kriteerien täyttymistä ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ole toistaiseksi pystytty riittävän luotettavasti osoittamaan kaavan selvitysaineistosta. Asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa</p>	<p><i>Johtopäätökset</i> Kaava-aineistoja täydennetään ja muutetaan lausunnon perusteella. Kaavakarttaa ja sen määräyksiä ei ole tarpeen tarkistaa, muuten kuin teknisesti, koska ne on todettu riittäviksi. Tarkistetuilla aineistoilla voidaan osoittaa luotettavasti, että alueen tuleville asukkaille pystytään takaamaan turvallinen, terveellinen ja viihtyisä asuinympäristö. Lausunnon johdosta täydennetystä ja tarkistetusta aineistoista voidaan osoittaa, että kaavan vaikutukset eivät heikennä maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaaksi todettuja arvoja ja vaikutukset käyvät nyt selkeämmin ilmi kaava-aineistosta. Asemakaava on laadittu MRA 1§:n mukaisesti riittävällä tavalla. Asemakaavan suunnittelun alkuvaiheessa on otettu huomioon alueen käyttötarkoituksen asettamat vaatimukset ja tarkasteltu niiden pohjalta hankkeen toteuttamiskelpoisuutta sekä teknisten että taloudellisten vaatimusten näkökulmasta.</p>	<p>hautausmaan kasvillisuuden ja muurin vuoksi vielä Kalevantietä suurempi. Aineistot on täydennetty lausunnon johdosta. <i>Johtopäätökset</i> Lausunnon johdosta ja havaittujen tarkistustarpeiden mukaan asemakaavan aineistoja lisätään, tarkistetaan ja muutetaan. Kaavakarttaa ja sen määräyksiä ei tarkisteta muuten kuin teknisesti ja katutilan tarpeen osalta Takojankatu 8 – 10 kohdalla. Selostus täydennetään tarpeellisin osin. Tarkistettua asemakaavaehdotusta ei ole tarpeen pitää uudelleen nähtävillä. Tarkistettu kaava-aineisto päivätään tarkistuspäivämäärällä ja valmistellaan hyväksyttäväksi kaavaksi. Kaavan hyväksyminen valtuustossa edellyttää toteuttamissopimuksen hyväksymistä ennen kaavan käsittelyä. Asemakaavan hyväksymispäätös lähetetään viivytyksettä ELY-keskukseen (MRA 94 §).</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>hävittää. Asemakaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin: MRA 1</p> <p>Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa: Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset: 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön; 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon, 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön. Myöskin ympäristönsuojelulaki sekä jätelaki määrittelevät miten haitallisia vaikutuksia ihmisiin tulee estää. ELY-keskus muistuttaa lisäksi, että asemakaavan suunnittelun alkuvaiheessa tulisi ottaa huomioon alueen käyttötarkoituksen asettamat vaatimukset ja tarkastella niiden pohjalta hankkeen toteuttamiskelpoisuutta sekä teknisten että taloudellisten vaatimusten näkökulmasta. Asemakaava kuuluu ELY-keskuksen MRL 18.2 § mukaisen valvontatehtävän piiriin. ELY-keskus katsoo, että kaavasta tulee järjestää MRL 66 §:n ja MRA 26 §:n mukainen viranomaisneuvottelu ehdotusvaiheen jälkeen. Asemakaavan hyväksymispäätös on lähetettävä viivytyksettä ELY-keskukseen (MRA 94 §). Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen Yhdyskunnat ja luonto</p>	<p>Muuttuvan elinkaaren lopussa olevan teollisuus- ja työpaikka alueen sijainti keskustatoimintojen alueella ja katuraitiotien pysäkkien ja joukkoliikenteen sekä eri palveluiden lähellä on luonut otolliset olosuhteet kaupunkirakenteen tiivistämiseksi, kun on vielä otettu huomioon käytöstä poistuneen kaatopaikan puhdistaminen ja alueen topografia sekä suhde arvoalueisiin ja Kalevan rakentamistapaan.</p> <p>Paikka on siten ainutlaatuinen tiivistämisrakentamisen suhteen ja samalla se luo ekologista kaupunkirakennetta, koska se mm. vähentää painetta hajakentämiselle ja yksityisliikenteelle.</p> <p>Lausunnon johdosta muilta kuin selvitysten täydentämisen osalta. Katusuunnitelmassa 2021 ilmennettilä tilatarpeen vuoksi ja eri teknisten tarkistusten osalta on tarvetta tarkistaa kaavakarttaa ja määräyksiä.</p> <p>Tarkistukset ovat vähäisiä, eikä asemakaavaehdotusta ole siten tarpeellista pitää yleisesti uudelleen nähtävillä.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>yksikössä ja Ympäristönsuojelu-yksikössä. Maaperän osalta lausunnon on valmistellut ylitarkastaja Satu Honkanen. Maiseman ja kulttuuriympäristön osalta lausunnon on valmistellut ylitarkastaja Ilari Rasimus. Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet lakimiehet Maria-Pia Karpela sekä Maria Hakala. Lausunnon on esitellyt ylitarkastaja Pauliina Pelkonen ja ratkaissut ylitarkastaja Esa Hoffrén.</p> <p>JAKELU Tampereen kaupunki, Pirkanmaan liitto, Pirkanmaan maakuntamuseo, Mari Peltonen/ELY-keskus</p> <p>Tämä asiakirja PIRELY/6908/2018 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/6908/2018 har godkänts elektroniskt Esittelijä Pelkonen Pauliina 28.08.2020 12:40 Ratkaisija Hoffren Esa 28.08.2020 12:41”</p>		

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu 21.5.2021 klo 12.03 – 13.27 teams:</p> <p>Osallistajat: Asemakaavoitus Asemakaavapäällikkö Elina Karppinen Projektiarkkitehti Vesa Kinttula Kaavoitusarkkitehti Milla Hilli-Lukkarinen (klo 13.06 alkaen) Pirkanmaan ELY-keskus Ylitarkastaja Pauliina Pelkonen Ylitarkastaja Satu Honkanen Pirkanmaan liitto Maakunta-arkkitehti Hanna Djupsjöbacka Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmä Kiinteistökehityskoordinaattori Katariina Rauhala Liikennesuunnittelu Liikenneinsinööri Heljä Aarnikko Ympäristönsuojelu Ympäristötarkastaja Ari Elsilä Ympäristösuunnittelija Anni Nousiainen Terveystensuojelu Erillinen kommentointi kokoukselle Pirkanmaan maakuntamuseo Tutkija Kirsi Luoto Konsultti /Ramboll Maisema-arkkitehti Kaisa Rantee (paikalla ennen viranomaisten puheenvuoroja)</p> <p>1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen</p>		

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Kokous avattiin 12.03. Todettiin osallistujat. Puheenjohtajana toimi asemakaavapäällikkö Elina Karppinen ja sihteerinä projektiarkkitehti Vesa Kinttula</p> <p>2. Neuvottelun tarkoitus MRL 66§: Valmisteltaessa muuta kaavaa, joka koskee vaikutuksiltaan valtakunnallisia tai merkittäviä maakunnallisia asioita tai joka on valtion viranomaisen toteuttamisvelvollisuuden kannalta tärkeä, kunnan on oltava yhteydessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kunnan kesken on järjestettävä neuvottelu tällaisen kaavan laadintaan liittyvien valtakunnallisten, maakunnallisten ja muiden keskeisten tavoitteiden toteamiseksi.</p> <p>MRA 11§:</p> <p>Maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n 1 momentissa tarkoitettu viranomaisneuvottelu järjestetään kaavoitukseen ryhdyttäessä sekä ennen kuin kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävänä. Kaavaehdotusta koskevien lausuntojen tulee olla käytettävissä viranomaisneuvottelussa.</p> <p>Maakunnan liiton tulee sopia neuvottelun järjestämisestä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja niiden ministeriöiden</p>		

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>kanssa, joita asia koskee, sekä toimittaa neuvottelua varten tarvittava aineisto.</p> <p>Neuvotteluun kutsutaan lisäksi muut viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea. Neuvottelusta laaditaan muistio, josta ilmenevät keskeiset neuvottelussa esillä olleet asiat ja kannanotot</p> <p>3. Asemakaavaprosessin kulku Asemakaavan muutos tuli vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 30.8. – 20.9.2018 (8 mielipidettä)</p> <p>Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 31.10.2018</p> <p>Asemakaavan valmisteluaineistot pidettiin nähtävillä 31.5.2019 – 28.6.2019 (3 lausuntoa, 2 kommenttia, 4 mielipidettä)</p> <p>Asemakaavan yleisötilaisuus pidettiin 3.6.2019 Sammonkadun Tredulla (20 kommenttia)</p> <p>Alustavan ehdotuksen käsittely kaupunkikuvatoimikunnassa 31.3.2020 (lausunto)</p> <p>Asemakaavan ehdotus pidettiin yleisesti nähtävillä 9.6. – 13.7.2020 ja siitä pyydettiin viranomaislausunnot. (1 muistutus, 3 lausuntoa)</p> <p>ELY-keskuksen ja Tampereen kaupungin asemakaavan välinen työpalaveri 3.9.2020</p>		

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>4. Kaavaehdotuksesta saatu palaute ja sen huomioon ottaminen</p> <p>Asemakaavan palaute- ja vastineraportissa 21.5.2021 on kuvattu aloitus ja valmisteluvaiheissa saatu palaute, vastineet ja toimenpiteet ja tässä raportissa saadut lausunnot ja muistutus, vastineet ja toimenpiteet.</p>	<p>Ehdotuksesta saadut muistutus, Maakuntamuseon lausunto ja Pirkanmaan liiton lausunto eivät aiheuta muutos- tai tarkistustarvetta asemakaavaan.</p> <p>ELY keskuksen lausunnon johdosta on asemakaavan selvityksiä lisätty ja muutettu:</p> <p>Takojankadun kaatopaikan puhdistamissuunnitelma on uusittu 2020 – 21. Puhdistamiselle on saatu lupa 2021 keväällä, joka on nyt voimassa.</p> <p>Maisemallisista ja RKY alueiden vaikutuksista on tehty lisäselvitys 2020 – 21</p> <p>Asemakaavan vaikutuksia varjoisuuteen ja ympäristöön on tutkittu kaupunki- ja kuorimallilla. Asemakaavan liitteeksi lisätty varjotarkastelu kaupunkimallista.</p> <p>Aluetta on tutkittu dronevideoilla ja leikkauksin. Viitesuunnitelma-aineistoja on päivitetty 2020 – 21.</p>	<p>Asemakaavaehdotuksen nähtävillöolon jälkeen esiin nousseet tarkistukset:</p> <p>Takojankadun katusuunnitelmaa on jatkettu ja tilavaraukset on päivitetty kaavakartalle ja aineistoihin, katusuunnitelmaluonnos on liitetty kaavan 2021. Viherkerroin-, pihasuunnitelma ja rakentamistapaohje on päivitetty katusuunnitelman johdosta 2021. Asemakaavan aineistot on tarkistettu ja päivätty 21.5.2021. Asemakaavakartalle on lisätty ajo- merkinnät, tarkistettu maanalaisen pysäköintihallin laajuus viitesuunnitelman mukaan, poistettu katualueelta yksi suojellun puun merkintä (liikenneturvallisuus) ja melukaiteen merkintä Takojankadun eteläpuolelta (ei hyödytä tonttia tai rakennusta). Määräyksiä on korjattu lisäämällä ts-1 merkintä ja johtorasitteita koskeva teksti yleismääräykseen.</p> <p>Lisäselvitykset:</p> <p>Takojankadun kaatopaikan puhdistamissuunnitelma on uusittu 2020 – 21 ja puhdistamiselle on saatu lupa 2021 keväällä, joka on nyt voimassa. Asemakaavan alueelta poistetaan kaikki mahdollinen pilaantunut aines. Täytöt tehdään puhtailla maa-aineksilla tulevien</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
	<p>Meluseelvitystä on päivitetty 2021. Selvitettiin melukaiteen vaikutukset.</p> <p>Palautteen huomioon ottaminen on kuvattu toimenpiteet sarakkeessa oikealla</p>	<p>rakennusten alapinnan tasolle. Kaivettava kuoppa on noin 120 000 kuutiometriä. Takojankadun liikenne voi jatkua työn aikana.</p> <p>Lisäselvitys liittymisestä suurmaisemaan ja kaupunkirakenteeseen:</p> <p>Maisema-arkkitehti Kaisa Rantee Ramboll Finland Oy:stä esitteli tehdyn lisäselvityksen. Selvityksen johtopäätöksenä on, että RKY-alueiden, muiden rakennetun kulttuuriympäristön arvoihin tai suurmaiseman arvoihin ei kohdistu haitallisia vaikutuksia. Selvityksen mukaan rakentaminen ei erotu suurmaisemassa eteläpuolen maisemasektoreissa. Pohjoisen sektorin suunnasta rakentaminen sijoittuu harjumaiseman silhuetin alapuolelle osana Kalevanrinteen uutta rakentamiskokonaisuutta. Aineistossa on liitteenä valoisuustarkastelu. Lisäksi on tarkasteltu ja tutkittu virtuaalikaupunkimallia, jossa on mukana kuorimalli ympäristöstä ja viitesuunnitelmat. Kalevanharjulta on kuvattu kaksi dronelentoa 2020. Viitesuunnitelmaan (Ajak Oy) on lisätty poikittaisleikkaukset suhteessa Kalevanharjun rinteeseen ja puustoon. Kalevantien puolelta maastoa ja puustoa on tutkittu valokuvin, josta on myös tarkastelu viitesuunnitelmamallin sijoittuminen puustomassan taakse. Takojankadun katusuunnitelmaa on jatkettu ja tilavaraukset on päivitetty kaavakartalle ja aineistoihin, kadun yleissuunnitelman luonnos 2021 on liitetty kaava-aineistoon. Meluseelvitystä</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>5. Viranomaisten puheenvuorot ja keskustelu</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus</p> <p>Suurmaisemavaikutuksista ja vaikutuksista RKY-alueisiin on oltu huolissaan. Täydennetyt selvitykset näyttävät, että harjumaisemaan ei ole vaikutuksia. Vaikutuksia on selvitetty riittävästi, selvitys tehty asiantuntevasti. Pirkanmaan ELY-keskus hyväksyy selvityksen.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>	<p>on päivitetty 2020 ja 2021. Selvityksen perusteella saatava 0,5 dB hyöty h=0,8 m melukaiteesta Takojankadun länsipään eteläreunassa on marginaalista ja rakennuksen melusuojaus voidaan myös hoitaa rakenteellisesti lasittamalla parvekkeet. Oleskelupiha on melulta suojassa. Melukaidetta varten jouduttaisiin poistamaan arvokasta puustoa maisema- ja muinaisjäännösalueelta. Haitat ovat isommat kuin hyöty. Arvokasta puistoa ei tarvitse suojata melulta tässä kohtaa, joten kaide jätetään osittain pois asemakaavasta Takojankadun eteläpuolelta. Varjotarkastelua on tehty liitteeksi ja myös animaationa eri vuodenaikoina tiettyinä päivien kellonaikana ja auringonvalo tiettyinä päivinä. Varjoanimaatio oli kokouksen liitteenä (teams kansiossa ja powerpoint esityksessä). Selvitysten perusteella voidaan todeta paikan olevan tavanomaista keskusta-asumista vastaavaa. Erityisen haitallisia valoisuuden puutteita ei ole havaittavissa</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Terveellinen ja turvallinen elinympäristö: maaperän puhdistaminen on nyt asianmukaisesti hoidossa</p> <p>Meluohjearvoja ei kaikilta osin ole saavutettavissa. Alue sijoittuu keskeisesti yhdyskuntarakenteen kannalta, positiivinen hanke.</p> <p>Maaperä: Kaupungin Pima-ilmoitus Pirkanmaan ELY-keskukselle on hyväksytty 2/2021, siihen ei tullut ei valituksia, joten se on voimassa. Yleissuunnitelma hyvin tehty. Orgaaninen jätetäyttö ja haitta-ainepitoiset massat poistetaan alueelta, epävarmuuksia ei jää. Kaavaselostukseen toivottiin täydentämistä. Selostuksessa ei puhuta kaatopaikasta ja sen historiasta; olisi hyvä mainita asia. Myös s.19 maininta ”rakentaminen jätetäytön päälle ...” pitää korjata selostuksesta.</p> <p>Pirkanmaan liitto</p> <p>Liitto ei lausunut ehdotusvaiheessa. Iso kuva Kalevan alueella; tärkeää, että ratikkavyöhykkeelle saadaan joukkoliikenteen käyttöä tukevaa täydennysrakentamista. Liitto on arvioinut, että maiseman reuna-alueet kestävät tiivistymistä, mikä vähentää painetta RKY-alueen täydennysrakentamiselta muista vanhemmilta yhtenäisiltä rakentamisen alueilta. Hienoa, että</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi. Asemakaava täyttää kuitenkin kaupungin asettamat melulinjaukset.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>	<p>Asemakaavan selostusta on tarkistettu.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>maisema-alueen vaikutuksia arvioitu näin perusteellisesti.</p> <p>Pirkanmaan maakuntamuseo</p> <p>Kaavan vaikutusalueella on runsas ja monipuolinen kulttuurihistoriallinen arvokeskittymä.</p> <p>Maakuntamuseo on todennut, että arvot eivät ole kaava-alueen rakennusten osalta niin merkittäviä, että ne estäisivät rakennusten purkamisen. Perustavana edellytyksenä kaavahankkeen onnistumiselle on pidetty sitä, ettei uudisrakentaminen vaikuta harjun maisemalliseen arvoon kaukomaisemassa. Kaavan vaikutukset Kalevanharjun silhuettiin kaukomaisemassa on nyt arvioitu, ja selvityksissä todettu, ettei rakentaminen vaikuta harjun arvoon, mikä on edellytyksenä täydentämISRakentamiselle.</p> <p>Niskaoja on nyt sijoitettu muinaisjäännösalueen ulkopuolelle, mikä on hyvä ratkaisu suojelun osalta. Edelleenkin korkeaa rakentamista suunnitellaan lähelle muinaismuistoaluetta, mutta kuitenkin hieman etäämmälle kuin aiemmin esitettiin. Uudisrakentamisen sijoittuu kuitenkin lähelle muinaisjäännösaluetta, mitä maakuntamuseo pitää hyväksyttävänä mutta valitettavana. Kaava on kulttuurihistoriallisten arvojen näkökulmasta hyväksyttävissä. Sen myötä tietty kerros Kalevanrinteen alueen historiaa menetetään ja se muuttaa sekä</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>muinaijännöksen maisemallista asemaa että lähialueen kaupunkikuvaa. Kulttuuriympäristön muutokset eivät kohdistu niin merkittäviin arvoihin tai ole vaikutuksiltaan niin suuria, että ne estäisivät hankkeen toteuttamisen. Ensiarvoisen tärkeää on, ettei rakennukset näy kaukomaisemassa ja näin ei esitettyjen selvitysten perusteella tule tapahtumaan.</p> <p>Ympäristönsuojelu</p> <p>Pilaantuneiden maiden kunnostamispäätöksessä on mainittu, että on mahdollista, että maaperään jää epäorgaanisia pilaantuneita maita. Pilaantuneiden maiden läpi ei pidä johtaa hulevesiä. Onko tutkittu, ettei vedet kulje noiden jäämien läpi, tai tarvitaanko asiasta määräyksiä?</p> <p>Katariina Rauhala vastasi, että jäämiä voi jäädä pääasiassa kaivuuteknisistä syistä Takojankadun alle, harjun puolella täyttö ohuempaa. Jos pilaantuneita maita jää maahan, jäännösriskit arvioidaan ja raportoidaan Pirkanmaan ELY-keskukselle. Vesien kulkeutuminen voidaan myös tuolloin arvioida. Satu Honkanen vahvisti Rauhalan vastauksen.</p> <p>Meluntorjuntaa on toivottu Karjalanpuiston puolelle Takojankadun länsipäässä.</p> <p>Elina Karppinen totesi, että yleismääräystä tarkistetaan hulevesimääräysten osalta. Lisätään</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>määräysteksti, esimerkiksi, ettei hulevesiä saa imeyttää pilaantuneiden jäännösmaa-ainesten läpi</p> <p>Ari Elsilä esitti, että meluisissa paikoissa voidaan käyttää mm. lasilla suojattua tuuletusikkunaa. Elina Karppinen totesi, että melusuojauksen toteutuminen on veloitettu selvittämään rakennuslupavaiheessa, suojausratkaisut liittyvät tuohon tarkasteluun.</p> <p>Heljä Aarnikko totesi melukaiteista, että Karjalanpuiston osuus tarkastellaan vielä meluntorjunnan Kalevantietä koskevan suunnittelun yhteydessä ja viedään lautakuntaan päätöksentekoon.</p> <p>Liikennesuunnittelu</p> <p>Takojangkadun liikennettä rauhoitetaan katusuunnittelulla, mutta kadulle jää jonkin verran myös läpiajoa.</p> <p>Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka</p> <p>Ei muuta kommentoitavaa.</p> <p>Viheralueet ja hulevedet</p> <p>Ei edustajia paikalla.</p> <p>Terveystensuojelu</p> <p>Yksikkö on lähettänyt asemakaavan viranomaisneuvotteluun lausunnon/kommentin,</p>		<p>Kaavan yleismääräystä on täydennetty.</p> <p>Meluseelvitys jatkuu ja sen edellyttämiä toimenpiteitä tehdään tulevaisuudessa.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>joka on ohessa: "Kalevanrinne, Takojankatu 2-10 asemakaava nro 8656.</p> <p>Suunnittelualue sijaitsee Tampereen Kalevanrinteessä Kalevantien ja Takojankadun välisellä alueella. Se koskee Takojankatu 2-10 alueella sijaitsevia kiinteistöjä, Takojankadun katualuetta sekä Kalevanharjun puiston aluetta.</p> <p>Takojankatu 4, 6 ja 8 alueella on ollut maa-ainestenottoa 1900-alun vuosikymmeninä ja 1940-1950-luvuilla aluetta on täytetty paikalle kuljetetulla maa-aineksella ja erilaisilla jätejakeilla. Aluetta on osin puhdistettu 1970-luvulla, mutta puhdistussyvyyden alapuolelle on jäänyt edelleen jättepitoisia maa-aineksia. Alueella tehtyjen maaperätutkimusten mukaan siellä on todettu olevan haitta-ainepitoisia maa-aineksia ja hajoavia orgaanisia jätteitä. Tutkimusten ja neuvottelujen perusteella on päädytty poistamaan jätetäyttö ja pilaantuneet maamassat suunnittelualueelta ja korvaamaan poistettavat maamassat puhtailla maa-aineksilla. Jätetäytön poistolla varmistetaan alueen asukkaille terveellinen ja turvallinen elinympäristö. Mikäli haitta-ainepitoisia maa-aineksia ei kaikissa osissa aluetta pystytä täysin poistamaan työn haastavuudesta johtuen ja ko. alueen läpi tulee kulkemaan vesijohdon putkilinja, tulee vesijohtoputken olla diffuusiosuojatusta materiaalista valmistettu.</p>		

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Jätetäytön poiston yhteydessä terveydensuojelu kehottaa huomioimaan ja minimoimaan työvaiheista aiheutuvat haitat lähialueen asutukselle.</p> <p>Alueelle on laadittu meluselvitys, missä on vertailtu nykytilanteen ja v. 2040 ennustetilanteen mukaisia liikennemääriä Kalevantiellä, Takojankadulla, Sarvijaakonkadulla ja Tursonkadulla. Kalevantiellä liikennemäärien ennustetaan pienenevän nykytilanteesta, mutta Takojankadulla ja Tursonkadulla liikennemäärien ennustetaan lievästi kasvavan. Raitiotien vaikutusta äänitasoihin ei mallinnuksessa ole selvitetty.</p> <p>Nykytilanteessa Kalevantien ja Takojankadun väliin jää alue, jossa päiväaikaiset äänitasot alittavat 55 dB. Kalevantien ja Takojankadun väliin muodostuvat tieliikenteen aiheuttamat yli 55 dB ja yli 60 dB alueet. Päiväaikaisen 55 dB vyöhykkeet ulottuvat 40-50 metrin etäisyydelle Kalevantien ja Takojankadun reunasta. Kalevantien ja Takojankadun välissä yöaikaiset äänitasot suurelta osin alittavat 50 dB tason.</p> <p>Vuoden 2040 ennustetilanteessa Takojankadun eteläpuolelle sijoittuvilla ulkoalueilla tieliikenteen aiheuttamat päiväaikaiset keskiäänitasot ovat rakennusten julkisivujen etäisyydellä 60...65 dB. Rakennusmassojen suojaan jäävillä piha-alueilla</p>		<p>Asemakaavan selostusta ja kaavamääräyksiä on tarkistettu.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>äänitasot ovat pääosin alle 50 dB. Yöaikaiset keskiäänitasot ovat pääosin alle 45 dB.</p> <p>Selvityksen perusteella äänitasot eivät ylitä Tampereen kaupungin melulinjauksen mukaista tasoa. Asumisterveysasetuksen (545/2015) mukaisesti asunnon tai muun oleskelutilan päiväajan (klo 7-22) keskiäänitaso LAeq ei saa ylittää 35 dB ja yöajan (klo 22-7) keskiäänitaso ei saa ylittää 30 dB. Nukkumiseen käytettävissä tiloissa yöaikainen (klo 22-7) musiikkimelu tai muu selvästi taustaaäänestä erottuva, unihäiriöitä aiheuttava melu ei saa ylittää 25 dB yhden tunnin keskiäänitasona LAeq, 1h.”</p> <p>6. Jatkotoimenpiteet ja kokouksen päättäminen</p> <p>Puheenjohtaja kokosi jatkotoimenpiteet asemakaavan osalta. Kaavaselostuksen päivittäminen kaatopaikan tekstin osalta, yleismääräysten tarkistaminen hulevesien osalta (imeyttämisen kieltäminen pilaantuneiden jäännösmaa-ainesten osalta) ja melumääräysten tarkistus tarvittaessa. Tarkistetun asemakaavaehdotuksen hyväksymiskäsittely ja aikataulu käytiin lopuksi läpi.</p>	<p>Vesa Kinttula ja Ari Elsilä tarkistavat vielä melumääräykset.</p>	<p>Meluselvitystä on tarkistettu. Melumääräykset ovat kaupungin melulinjausten mukaiset.</p> <p>Kaava-aineistot on tarkistettu myös näiltä osin.</p>